Deloitte.

Rizikově orientovaný přístup

Jak může povinná posuzovat sankční riziko a vlastnické struktury

Marie Vichrová
10. listopadu 2026

Propojenost screeningu a rizikově orientovaného přístupu (RBA)

Screening detekuje. RBA vysvětluje kontext a určuje hloubku kontroly.

RBA neurčuje, zda povinná osoba sankci uplatní. Sankce jsou závazné. RBA určuje, do jaké hloubky povinná osoba prověří klienta, vlastnickou strukturu a transakci a jak nastaví monitoring, eskalaci a dokumentaci.

1. Povinnost uplatnit sankci

Konkrétní sankční opatření jsou závazná. Povinná osoba se nemůže rozhodnout, že sankci v daném případě neuplatní jen proto, že financované zboží sankcím nepodléhá, přestože jde o sankcionovaného klienta.

2. Proporcionalita

Identifikovaná rizika na úrovni povinné osoby i konkrétního klienta určují rozsah a hloubku CDD, četnost přezkumu, úroveň schvalování, požadovanou dokumentaci a podmínky provedení transakce.

3. Auditní stopa

Rozhodnutí musí být včasné, konzistentní a zpětně rekonstruovatelné. Auditní stopa se vztahuje jak na hodnocení rizik společnosti, tak i na identifikaci a vyhodnocení rizik konkrétního klienta.

AMLR: hodnocení rizik má zahrnovat nejen ML/TF rizika, ale také riziko neuplatnění a obcházení cílených finančních sankcí. Konkrétní riziko se určuje u konkrétního klienta a podle něj se určuje a nastavuje rozsah CDD.

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Screening ≠ skutečný RBA

Tři oblasti posouzení v rámci sankčního screeningu a analýzy vlastnické struktury

01

Jmenná shoda

Jde o primární a nejjednodušší část procesu:
Je osoba nebo subjekt uveden na relevantním seznamu?

02

Vlastnictví / kontrola

Posouzení vlastnictví a kontroly je složitější. Lze při něm využít zkušenosti s identifikací skutečného majitele:
Vlastní nebo kontroluje sankcionovaná osoba klienta či protistranu přímo nebo nepřímo?

03

Riziko obcházení sankcí

Nový požadavek AMLR – posouzení rizika neuplatňování cílených finančních sankcí a jejich obcházení:
Existuje zvýšená expozice sankčnímu riziku, přestože systém nenašel přímou shodu?

„No match“ nebo „false positive“ není synonymem pro „low risk“.

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Klíčové požadavky na RBA v AMLR

Článek 10	Hodnocení rizik zahrnuje ML/TF rizika i rizika neuplatnění a obcházení cílených finančních sankcí. Přijatá opatření mají být přiměřená povaze podnikání, jeho rizikům a složitosti i velikosti povinné osoby.
Článek 20 Odst. 1	Standardní CDD zahrnuje identifikaci klienta a UBO a jejich totožnosti, porozumění vlastnické a kontrolní struktuře, účelu vztahu a ověření, zda klient nebo UBO podléhá cíleným finančním sankcím.
Článek 20 Odst. 2	Klientské riziko se hodnotí s ohledem na specifické charakteristiky klienta, obchodního vztahu či jednorázové transakce; rozsah CDD proto není mechanicky shodný ve všech případech.
Článek 25	Povinná osoba má získat informace umožňující porozumět účelu a zamýšlené povaze vztahu nebo transakce a případně získat informace o podnikání, zdroji a cíli prostředků či očekávané aktivitě.
Článek 26	Průběžná kontrola zahrnuje monitoring transakcí a aktivit, aktualizaci informací a event-driven review; intenzita a frekvence se řídí rizikem.

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Sankční screening vs. hodnocení sankčních rizik

Jmenný screening je detekční kontrola. Hodnocení sankčních rizik představuje širší, odůvodněné posouzení expozice a zranitelnosti povinné osoby, včetně určení potřebných opatření.

Osoby	Klient, UBO, osoby ve vlastnické a řídicí struktuře, statutární orgány, zmocněnci, osoby jednající za klienta. Protistrany, zástavci, ručitelé, dodavatelé, další třetí osoby.
Geografie	Země původu, země provoz, umístění poboček, země významných obchodních partnerů, tranzitní země a cílová jurisdikce platby.
Produkty a služby	Přeshraniční platby, trade finance, korespondenční vztahy, korporátní úvěry, záruky, custody, kapitálové trhy, složité platební řetězce, prostředníci s nejasnou úlohou.
Vazby	Přímá jmenná shoda, vlastnictví, kontrola, jednání na účet nebo dle pokynů sankcionované osoby, beneficient (nepřímé zpřístupnění prostředků).
Chování	Porovnání očekávaného a skutečného účelu transakcí, jejich objemu a frekvence. Zapojení prostředníků a odchylky od očekávaného chování.

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Vlastnická struktura: podíl je jen začátek

1 → 2 → 3 → 4

1 – Přímé vlastnictví

Jedna společnost, jeden nebo několik přímých vlastníků.
Ověření podílů a hlasovacích práv.

2 – Nepřímé vlastnictví

Výpočet podílů přes několik úrovní; identifikace subjektů ve vlastnické struktuře.
Vysvětlení ekonomického účelu struktury, pokud je složitá a neodpovídá povaze klienta.

3 – Kontrola jinými prostředky

Dohody o hlasování, oprávnění jmenovat vedení, faktický dominantní vliv, kontrola prostřednictvím jiného subjektu.

4 – Ekonomický prospěch

Kdo fakticky získává prostředky nebo má prospěch z obchodu či celého obchodního vztahu?

Rizikové faktory ve vlastnické struktuře – důvod k EDD

Různé jurisdikce a komplexní struktury
- Rozdílné registry, právní formy, kvalita dostupných údajů.
- Nesoulad mezi klientským prohlášením a veřejnými zdroji.

Svěřenské fondy a obdobná uspořádání
- Široký okruh souvisejících osob, které nemusí být vždy konkrétně určeny (diskreční oprávnění a třídy obmyšlených).
- Osoby s faktickou a konečnou kontrolou.

Nominee prvky
- Identifikace osoby, v jejímž zájmu nebo podle jejíchž pokynů nominee jedná.
- Osoby s faktickou a konečnou kontrolou.

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Rozhodněte

1. No match, ale nejasná kontrola

Tři vrstvy společností. Formální UBO je uveden, část hlasovacích práv však vykonává jiná osoba na základě dohody.

Výše vlastnického podílu ≠ kontrola. Povinná osoba musí rozumět mechanismu kontroly.

2. Potenciální shoda, neúplné identifikátory

Podobný název právnické osoby. Chybí datum registrace a údaje o vlastnících.

Potenciální shoda ≠ důkaz shody. Chybějící informace však neumožňuje automaticky případ uzavřít jako false positive.

3. Registr vs. „realita“

Klient předloží strukturu odlišnou od veřejného registru a vysvětluje nesoulad probíhající reorganizací.

Spouštěč aktualizace údajů, provedení EDD a nezávislé ověření údajů.

4. Čistý screening, riziková transakce

Nízkorizikový klient iniciuje neobvyklou platbu přes novou jurisdikci. Ekonomický účel není doložen (nejasné plnění).

Propojení screeningu klienta, transakcí a hodnocení transakčních rizik.

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Rozhodovací rámec

1. Co víme a z jakého zdroje?
2. Co je neúplné, rozporné nebo nevěrohodné?
3. Jaké riziko může vzniknout: riziko praní peněz, sankční, reputační nebo právní riziko?
4. Jaká opatření jsou přiměřená a kdo je schvaluje?
5. **Je rozhodnutí zpětně rekonstruovatelné?**

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Co si odnést z dnešního setkání

1. Screening identifikuje potenciální shodu. RBA hodnotí riziko v širším kontextu.
2. Vlastnická struktura je mapa vlastnictví, kontroly a ekonomického prospěchu, nikoli jen formálních podílů.
3. **Kvalitní rozhodnutí vychází ze správně identifikovaného rizika a stanoví přiměřená opatření. Povinná osoba pak může včas eskalovat případy, které to vyžadují, a dokumentovat rozhodnutí tak, aby je bylo možné zpětně rekonstruovat.**

Deloitte.

© 2026. For information, contact Deloitte Czech Republic.

Deloitte.

Prostor pro vaše otázky

Marie Vichrová
mvichrova@deloittece.com
+420 735 715 397